

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie Antică și Arheologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Arheologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Seminar special 2: Protoistorie europeană: arheologie socială și funerară						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.dr. Gelu Florea, CS I dr. Florin Gogâltan						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	0	3.3 seminar/laborator	4
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	0	3.6 seminar/laborator	48
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat/ Consultații					10
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					52
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Înscrierea disciplinei în contractul de studii
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea limbii franceze, engleze

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none">

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C 5. Utilizarea adecvată a bazelor metodologiei cercetării arheologice teoretice (principiile analogiei, tipologiei, cronologiei, chorologiei, stratigrafiei) și practice, de teren. Elaborarea un proiect de cercetare arheologică în funcție de legislația și standardele profesionale codificate în vigoare. <ul style="list-style-type: none"> -Evaluarea critică a stadiului cercetării (într-o problematică dată), implicit a perspectivelor cercetării asumate în funcție de cantitatea și calitatea datelor existente. -Identificarea și utilizarea adecvată a principalelor resurse bibliografice de referință de specialitate. Orientarea corectă în domeniul conceptelor și teoriilor arheologice contemporane. -Identificarea, descrierea și interpretarea la nivel elementar a artefactelor, complexelor și stratigrafiei arheologice.
Competențe transversale	-

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Prezentarea informației de bază privind civilizația epocii fierului pe continentul european, în baza unui studiu comparat (cu accent asupra lumii celtice, tracice și, respectiv, scitice). Prezentarea metodologiei interpretării ierarhiilor sociale pornind de la markeri arheologici.</p> <p>Prezentarea informației de bază privind civilizațiile epocii bronzului din sud-estul Europei și Asiei Mici, pe baza unui studiu comparat între lumea micenienă și minoică pe de-o parte și cea troiană și hittită pe de altă parte.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Prezentarea principalelor perioade și arii culturale specifice primei și celei de-a doua epoci a fierului din Europa, a principalelor situri și descoperiri arheologice relevante pentru reconstituirea societății și ierarhiilor lumii protoistorice.</p> <p>Prezentarea izvoarelor scrise privind civilizațiile epocii bronzului din sud-estul Europei și Asia Mică</p> <p>Prezentarea principalelor situri și descoperiri arheologice relevante pentru reconstituirea societății acestei perioade.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Epoca fierului: terminologie, caracteristici generale, cronologie. Surse istorice. Geografia culturale.	Prelegere, dezbateri, proiecții	
2. „Principatele hallstattiene” din vestul Europei: descoperirile de la Mont Lassois, Heuneburg etc, mormintele princiare de la Vix și Hochdorf. Exemplele de la Dunărea de Jos.	„	
3. Sistemul economiei de prestigiu, ierarhii sociale și prăbușirea „principatelor hallstattiene”.	„	
4. Debutul epocii La Tène și modificările modelului social. Expansiunea istorică a celților: campaniile din Mediterana și consecințele lor. Civilizația	„	

aglomerărilor oppidane central-vest europene. Un nou model economic și social. Fortificații și aglomerări de locuire din centrul și estul european – studii comparative		
5. O istorie comparată a artei protoistorice din cea de-a doua epocă a fierului. Exemplul artei „celtice”. Arta ca marker al ierarhiilor sociale.	„	
6. O arheologie a ritualului: sanctuare, banchete, depuneri și sacrificii.	„	
7. Civilizația Tracilor: mormintele regale. Civilizația Regatului dac: fortificațiile și sanctuarele ca markeri ai ierarhiilor sociale	„	
8. Despre arheologia homerică. Surse arheologice și surse scrise. Bibliografie	„	
9. Epoca bronzului: terminologie, caracteristici generale, cronologie	„	
10. Lumea minoică. Palatul de la Knossos.	„	
11. Lumea miceniană. Citadela de la Micene	„	
12. Civilizațiile Asiei Mici. Troia. Cadrul geografic. Istoricul cercetărilor. Săpăturile moderne. Cetățile Troiei	„	
13. Civilizațiile epocii bronzului din Asia Mică		

Bibliografie (selectivă):

J. Collis, *The Celts. Origins, Myths and Inventions*, 2003

B. Cunliffe, *La Gaule et ses voisins. Le grand commerce dans l'Antiquité*, 1995

V. Kruta, *Les Celtes. Histoire et dictionnaire*, 2000

I. Lebedinsky, *Les Scythes*, 2001

V., R., Megaw, *Celtic Art. From Its Beginnings to the Book of Kells*, 2001

M. Poux, *L'Âge du vin*, 2004

V. Sîrbu, G. Florea, *Imaginar și imagine în Dacia preromană*, 1997

H. Müller-Karpe, *Handbuch der Vorgeschichte, IV. Bronzezeit*, München, 1980.

A.F. Harding, *European Societies in the Bronze Age*, Cambridge, 2000.

M. Andronikos, *Totenkult*, în *Archaeologia Homerica*, Band III, Kapitel W, Göttingen, 1968.

R. Hägg, G.C. Nordquist (Ed.), *Celebrations of Death and Divinity in the Bronze Age Argolid. Proceedings of the Sixth International Symposium at the Swedish Institute at Athens, 11-13 June, 1988*, Stockholm, 1990.

R. Hägg, N. Marinatos, G.C. Nordquist (Ed.), *Early Greek Cult Practice. Proceedings of the Fifth International Symposium at the Swedish Institute at Athens, 26-29 June, 1986*, Stockholm, 1988.

O. Dickinson, *The Aegean Bronze Age*, Cambridge, 1994.

A. Harding, *The Mycenaeans and Europe*, London, 1984.

S.W. Manning, *The Absolute Chronology of the Aegean Early Bronze Age. Archaeology, Radiocarbon and History*, în *Monographs in Mediterranean Archaeology*, 1, Sheffield, 1995.

G.E. Mylonas, *Mycenae and the Mycenaean Age*, Princeton, 1966.

C. Renfrew, *The Emergence of Civilisation. The Cyclade and the Aegean in the Third Millennium B.C.*, London, 1972.

E. Townsend Vermeule, *Götterkult*, în *Archaeologia Homerica*, Band III, Kapitel V, Göttingen, 1974.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul este bogat în informații despre antichitățile protoistorice europene iar metoda comparatistă de abordare dezvoltă competențe utile în orice profesie din domeniul științelor socio-umane prin dezvoltarea unei culturi generale de specialitate și a unei abordări critice adecvate a faptelor istorice.

--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator	Cunoașterea datelor arheologice și a implicațiilor lor în reconstituirea structurilor sociale	Evaluarea intervențiilor în cadrul dezbaterilor	30 %
	Prezență	Examen scris	60%
			10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea datelor arheologice și folosirea lor adecvată la reconstituirea structurilor sociale, orientarea în teoriile arheologice contemporane			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Florin Fropilban